

YETERSİZLİĞİ OLAN BİREYLERE İLİŐKİN AMERİKA BİRLEŐİK DEVLETLERİ'NDEKİ (ABD) YASAL DÜZENLEMELER

Engelli Amerikalılar Yasası (Americans with Disabilities Act -ADA)-(1990)

- özel gereksinimli bireyleri kapsayan ve toplumun her alanında ayrımcılığı ortadan kaldırmak için çıkarılan önemli bir sivil haklar kanunudur.
- Yasanın kapsamı kamu ve özel ortamlara genişletilmiş, yetersizliği olan yetişkin bireylere **iş, istihdam, kamu hizmetleri, ulaşım, kamusal alanlar** (örneğin, restaurant, müze, vb.) ve iletişim gibi alanlarda kapsamlı haklar tanınmıştır.

- bireylerin yetersizliklerinden dolayı iş ve kamu alanındaki hizmetlerden dışlanması önlenmiş, engelli bireyler için tüm iş ve kamu alanlarında uyarlama yapma zorunluluğu getirilmiştir.
- Yasada “yetersizlik” kavramı kullanılmış ve bunun için, “temel yaşam etkinliklerinin bir ya da daha fazlasında sınırlılık olması” şeklinde bir tanım yapılmıştır.

- eşit fırsat, bağımsız yaşam ve ekonomik özyeterlik vurgulanmıştır.
- Engelli bireylerin lise ya da üniversite sonrasında “makul yerleştirme” kapsamında ayrımcılığa uğratılmadan istihdam edilmesi sağlanmıştır.
- yüksek öğretimde okuyan özel gereksinimli bireylerin haklarını da korumayı amaçlamış ve bu öğrenciler için uygun ve etkili düzenlemelerin yapılmasını zorunlu kılmıştır.
- IDEA yasasının genişletilmiş hali olarak düşünebileceğimiz ADA, Amerikalı pek çok engelli bireyin istihdam edilmesini sağladığı için özel bir öneme sahiptir.

Hiçbir Çocuk Geride Kalmasın Yasası (No Child Left Behind)-(2001)

- ABD’de öğrencilerin okuma ve matematikteki düşük başarısı, öğrenciler arasındaki başarı farklılıkları, öğrencilerin devam ve okuldan ayrılma sorunlarına karşın eğitimde reform hareketinin bir parçası olarak ilk ve orta eğitim yasası yeniden düzenlenerek 2001 yılında “Hiçbir Çocuk Geride Kalmasın Yasası” çıkarılmıştır.

- dezavantajlı konumdaki okulların ve bütün öğrencilerin eğitim kalitesini artırmak için gerekli tüm önlemlerin alınması ve yeterli desteğin sağlanması hedeflenmiştir.
- Yasada bütün öğrencilerin devletin genel başarı değerlendirme sistemine dahil edilmesi ve bu öğrencilerin 2014 yılına kadar tüm derslerde başarılı olmaları hedeflenmiştir.
- Okulların yüzde yüz başarı sonucuna doğru yıllık ilerleme kaydetmeleri ve tüm çocukların “yüksek nitelikli” öğretmenler tarafından eğitilmelerini garanti etmeleri beklenmiştir.

- “hesap verilebilirlik” kavramı ortaya çıkmıştır.
- öğrenciler ülke genelinde yapılan sınavlarla değerlendirilmeli ve öğrencilerin başarısı belirlenen standartlarla karşılaştırılıp okul yöneticilerinin ve öğretmenlerin hesap vermesi sağlanmalıdır.
- devletler yüksek nitelikli gönüllüler/yardımcılar kullanmalı, standartları karşılamayan öğrenciler için destek özel eğitim hizmetleri planlamalı ve gereksinimlerini karşılamaya yönelik uyarlamalar yapmalıdır.

İlkeleri

- Öğrenci başarısının belirlenmesi
- Okul güvenliği
- Ebeveynlerin seçme hakları
- Öğretmen niteliği
- Bilimsel dayanaklı uygulamalar
- Yerel esneklik

